

[Bomholt.]

det drejer sig om yderligere tilbygninger eller nybygninger, mener jeg, at befolkningen må stilles så frit som overhovedet muligt, og dér har vel nok forslaget fået en lille drejning i retning af det passivt modtagende i stedet for i retning af det aktivt skabende. Alle ord er fattige og omtrentlige, og disse ord dækker ikke helt den tanke, jeg har her, men peger dog i den rigtige retning.

Jeg kan godt forstå fru Gunhild Dues bemærkninger om, at det kan blive for fint. Der må være plads også til de unge og yngre årgange, til deres liv og naturlige samværformer, således som det jo også forudsættes i undervisningsministerens lovforslag om fritidsundervisning.

Behovet er der, derom er der ingen tvivl; jeg har for mit vedkommende modtaget snese af henvendelser. Jeg repræsenterer en by, hvor problemet er virkelig aktuelt, og jeg ville ønske, at man inden alt for længe kunne nå frem til en afklaring af spørgsmålet, selv om jeg meget vel ser, at der her er meget vanskelige økonomiske forhold at besejre; for at stille et relativt ringe beløb til rådighed, så der kun bliver mulighed for at bygge et hus på Fyn og et i Jylland, det har jo ikke megen mening.

Jeg forstår ikke rigtigt dette udtryk: kulturformidling. Jeg har vanskeligt ved at forestille mig, at stat og kommuner kan formidle kultur. Stat og kommune kan give de ydre betingelser for kulturformidling, som i øvrigt må foregå mand og mand imellem og fra den ene menneskegruppe til den anden. Jeg tror, man skal være meget varsom med her at indsætte stat og kommune som grundled. Vi her i tinget, vi kan lægge visse ydre ting til rette, men det afhænger af befolkningens egen fantasi og frie vilje, hvad der i øvrigt skal komme ud af det.

Det er det afgørende, jeg har villet sige med disse små bemærkninger.

Og må jeg så endnu en gang understrege over for det farlige, jeg har nævnt, med det rådgivende organ, at jeg betragter kulturhuse, lavet på samlebånd, som det rædselsfuldeste af det rædselsfulde. Jo flere nuancer der er i kulturlivet, jo rigere er kulturlivet formentlig — jo rigere kan det i hvert fald forme sig — og det, vi ønsker, det er ikke et ensartet kulturliv, men det er et så varieret kulturliv som overhovedet tænkeligt.

Svend Haugaard: Ordet kulturcentre har været anvendt mange gange her i dag. Jeg er enig med ministeren i, at det ikke er noget særlig godt ord. Jeg ved ikke, om kulturhuse er bedre, men jeg har haft lejlighed til nogle steder i udlandet at være i sådant et kulturhus en tid, og det var altså ikke kunsthuse, hvor man isolerede sig; det var tværtimod steder, hvor alle mødtes, det var forsamlingslokaler, lokaler for alle mulige forskellige gøremål — noget i retning af det, som vi jo har talt om, sognegårde. Her var bibliotek, her var lokaler for amatørteatergrupper, og her var forskellige musikinstrumenter; her var lokaler til udøvelse af billedkunsten, lokaler, hvor man drøftede litteratur, og også lokaler til den direkte tidsfordriv. Jeg havde lejlighed til at se, hvordan man inviterede ind til amatørgrupperne, til kunstnergrupperne dem, der normalt var i selve tidsfordrivslokalerne, og hvordan det skabte debat, og at den kløft, som vi taler så meget om herhjemme, i hvert fald ikke eksisterede blandt de mennesker, der færdedes inden for disse rammer, som der også her var tale om. Det er jo sådan, at det stadig væk kun er rammen, man er i stand til at give på denne måde; vanskeligheden er jo så den at skabe et behov for indhold i rammen; og hvad vi kan gøre dér, det kender vi selvfølgelig noget til fra skolen. Jeg mener, at skolens ændrede undervisning i de musiske fag spiller en væsentlig rolle. Jeg mener også, at de muligheder, der nu vil blive givet i den nye lovgivning om fritidsundervisning, vil få betydning, og at man vil få at se, hvordan de ligesom kan lukke op for mennesker, som man ellers ikke regnede med kunne skabe noget personligt. Jeg tror også, at det er godt med flere udstillinger, som der har været talt om, på skoler, arbejdspladser osv.; alt det er godt, blot det ikke alene er for det helt avancerede, så det skaber yderligere forargelse, for det hjælper jo ikke til, at kløften udjævnes.

Jeg tror også, der skulle udstillingslokaler til, så at de unge kunstnere fik mulighed for oftere at udstille og befolkningen i højere grad for at se og drøfte også denne kunstform.

Til sidst vil jeg spørge, om det ikke ville være rimeligt, at man optog til drøftelse